

ऐतिहासिक पत्र-स्तम्भ

श्रीदूर्गाज्यू

श्रीनाथ,

स्वस्तिश्रीगिरिराज चक्रचूडामणि नरनारायणो त्यादि
विविध विरूदावली विराजमान मानोवत
श्रीमन्महाराजाधिराज श्रीश्रीश्री महाराज सदा
राजेन्द्र विक्रम शाह वहादुर सम्भेर जडदेवानां
समरविजयिनाम् ॥ आगे उदयानन्द पंडीतके
सम्बत् १८८५ साल मिति चैत्र शुदि ८
रोज ७ का दिन विषुवत् संक्रान्तिमा हाम्रा वाहुलिवाट
संकल्प भयाको मधेजका जमिनमध्ये अवादि वयरानि विगहा
१५० जिल्लै सप्तरि प्रगन्ना घालिसा मौजे भगवानपुरमध्ये
आफुले मोहर गरि षायाको र ..... कम्पूका जगा समेत
अवादि विगहा ६० वयरानि विगहा ६० जमा अवादि
वयरानि विगहा १५० तस्को चौतर्फी सांध सिवाना कोइला
किल्ला मुलुक वरवस्न नौ हातका लागले नाप बमोजिम
मेडवडि पूर्वका सिमाना इसान कोनाका किल्लासौ पुर्व
दछिन दवाये भरनवाल पर कोइला किल्ला १ तिस सै पुर्व
पट नानानकार पश्चिम नाप विर्ता तिस किल्लासौ दछिन
पुर्व दवाये अगनै कोना रतनदासका घेतका दछिनवारि
आरिपर कोइला किल्ला १ तिससै पुर्व दछिन चतुरा उत्तर
नाप विर्ता पुर्वका सिमाना १ दछिनका सिमाना अगनै
कोनका किल्लासै सरासर आरिधुर पुर्व पश्चिमे तिस
धुरपर दिवराका भिड जरन किराउतका धानका घेतका
दछिन वारि आरि धुर पर कोइला किल्ला १ तिससै दछिन
चतुरा उत्तर नाप विर्ता तिस किल्लासै सोझा पश्चिम अगु
आनका घेतका पुर्वारि आरि कोन मोरमो कोइला किल्ला
तिस किल्लासै सोझा दछिन २० लगापर दछिन सोमाई

गोपका घेत अगनै कोनामो कोइला किल्ला १ तिस किला
सै पुर्व दछिन चतुरा रैकर नाप विर्ताका दछिनका सिमाना
१ पश्चिमका सिमानाकोध अगनै कोनाका किलाका सामने
पश्चिमट १ लगापर भगवानपुरवस्तिका पुर्व जुडिराउतका
घेतमो कोइला किल्ला १ तिस किल्ला सौ सोझा उत्तर
कर्मनि गोपका वगैचा कापछवारि आडासिमा तिसका
सोझा उत्तर रास्ता परकिल्ला १ तिस किल्लाका
सामने उत्तर घोघाई गोपका आडाका १०
लगा भंडारको नाप र किल्ला कोइला तिस
सै पश्चिम रैकर पुर्व नाप विर्ता तिस किल्लासौ सोझा
उत्तर सातनिग्वालाको घेत भंडारको नामोकिल्ला १
तिस काला सै सामने उत्तर सातनिग्वालाका दोश्रा घेत
विचला किताका पुर्व पश्चिमे आरिपर किल्ला तिस किला
सौ उत्तर पिथिदासको नाल षडावनै रत्यकोनापर कौसकि
मंडरका उत्तर वारि लालुका घेतका अगनैकोनामो किल्ला
पश्चिमका सिमाना १ उत्तरका सिमाना मौजे वैर वा
विर्ताका दछिन सिमाना पुर्व पश्चिमे रेहिसै दछिन भग-
वानपुर विर्ता वैर वा वस्तीका दछिनवारि किनारासै
उत्तर वैर वा घेत षस्ति आरि पर कोइला किल्ला १ तिस
किलासै सोझा पुर्व जानकि गोपका घेतका पछवारि आरि
परकोइला किला १ तिससै उत्तर वैखा दछिन भगवानपुर
नाप उत्तरका सिमा नाप एति चौतर्फी किल्लाभित्त चक
लावदिनाप उत्तरवारि सिमानासै दछिन सिमाना भिडतक
अर्दरसि १३।१८ पुवारि सिमानासै पश्चिम सिमाना
आरितक तुलरसि १०।१० ताके विगहा १४५।।।४ कोधि-
नाप अर्दर सिलगा १२० तुलरसिलगा १८१ ताके विगहा
४६१ येति सवै चक्रलावदि नापका जमा अवादि वयरानि
विगहा १५० को सम्बत् १८८६ साल वैशाख वदि १
रोजदेखि गादिममा षचुमावन गोड धुवाई तिन कलम

वाहिक राषि मालमहालतफर्रो आत सायेर कठिधारि जलकर वनकर विआहदानि सगौरा मंडौका सिगार हाट डंड गुनह गारि मन्यो अपुतालि आमिलान् र चौधरी कानुगोपका दस्तुर आमिलानको वेठवेगार फरफर माझ सहाट साटि दलालि छौ रहि अरू रकम कलम मारि भेटि विर्ता वितल पगरि वकस्याको मोहोर ताम्बापल गरिवकस्थौ आफना पातिर जामासंग संधियारले चारै किल्ला छुट्याई मेडवंदि गरिदियाको जमिन अवाद गुजजार गराई पैदावार भयाको लि हाप्पो र हाप्पो सन्तानको जय मनाई विर्ता वितल पजानि सन्तान दरसन्तान पर्यन्त परम सुख भोग्य गर यो विर्ता संकल्प हुंदा संकल्पवाक्य पहन्या पुरोहित जडुनाथ पंडित अर्ज्याल पानि हालन्या कर्णेल मातवरसिंह थापा सांघ लाउन्या संधियार कप्तान वीरभद्र कुवर सुबेदार विरनरसिंह थापा मुषिया मानिकदास मेजर दिनाराम पाध्या पेस्कारसेवक रामदास नौसिदा अमृतलाल दास मुनसिफ मुनिमिश्र नौसिदा आसाराभमलिक जरिवकस छ त्रिज्ञा सिवदयाल साहु कंपनिका जमादार अमरसि थापा अजिटन् वलि षडका कोत्या रघुविरघाति तहविलदार बद्रिनाथ उपाध्या गढिका जमादार कारि पाडे जमादार महाविर कवर सुबेदार सिधविर थापा जिमिदार जैवार जानिवकार प्रगन्ना षालिसाका जमिदार कृषाराम चौधरि कानुगोये प्यारेलाल दास रायेस वृधराम बिरहरि षगपति प्रगन्ना पकरिका कानुगोय ननुदास वेरादर आनन्ददास

प्रसन्ना जगदर सोधपुरका जमिदार रंगलाल चौधरिका नायेव फेरन चौधरि प्रगन्ना मझौआका कानुगोप गुमानसि प्रगन्नाराय झमुनाका जमिदार दयाराम चौधरि वेरादर हरिलाल चौधरि रायेस गिरिधारि माझि प्रगन्ना पकरियाका जिमिदार भवनाथ चौधरि मौजेपर साहिका विर्तवार लक्ष्मीकान्त उपाध्या मौजेनर घोका विर्तवार लक्ष्मीनारायण उपाध्या मौजे मलिकौलिका विर्तवार श्रीविलास उपाध्या मौजे मैनाकडेरिका विर्तवार फकिरामिश्र भेडिआ अस्थानका महन्त भोलादास मौजे पटनाका जेठरैयत अन्हेर राउत वजनाथ राउत मौजे चतुराका जेठरैयति वैजनाथ मंडर मौजे भगवानपुर विर्ता कट्टिका जेठरैयति पिथिमंडर आत्मा मंडर लछन् माझि गिदषोराम त्रिमंडर जेठरैयति मधवापुर नथरुषिर हरिन डरुधामि सिताइ कुभार जेठरैयति मौजे वैर वा विर्ता दुलहराम चौधरि चनौ रावल भद्रमाझि भिमार राधेमाझि धनपुरि चन्दर धामि मलिकौलि बौकाई झाझलहि वेचु चौधरि कचनदाहा विर्ता भगवानपुर कारैति मुसाइनन्द गोप विर्तवारका तरफ सौ नपाउन्या वाले पंडित निज विर्तवारले किल्लाभन्दा अर्घ्यालो नचापनु विना तकसिर जवदन गर्नु जो येस वन्धेजमा रहैन सो येस लोकमा भन्याको पातकि होला स्वदत्तां परदत्ताम्वा यो हरेद्वैव सुन्धराम् षष्ठिवर्ष सहस्राणि विष्टायां जायते क्रिमि । इतिसम्बत् १८८७ साल मिति ज्येष्ठ शुदि ११ रोज ४ शुभम् ।

टिप्पणी—

शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय, पुरातत्त्व विभाग वा राष्ट्रिय अभिलेखालयको संग्रहमा भएका पत्रको उतार पत्रस्तम्भमा दिइने हुंदा अन्यत्र छापिएको कुरा यहाँ सूचना दिइने छैन । — सम्पादक